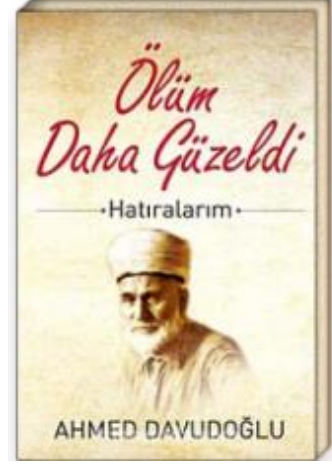

20. Yüzyılda Bir Âlim

Ölüm Daha Güzeldi, Ahmed Davudoğlu, Şamil Şamil Yayınları, 168 sf. ISBN9759068547

Zehra Nura USLU¹

Son yüzyılın seçkin âlimlerinden olan Ahmed Davudoğlu, 1912 yılında Bulgaristan'ın bir Türk köyünde doğuyor. Davudoğlu, eserine, büyüdüğü Deliorman köyünü anlatmakla başlıyor. Bu köydeki yaşadığı hatıraların güçlü karakterinin oluşması üzerindeki tasarrufunu sıkça dile getiriyor. Vaktiyle Anadolu'nun muhtelif yerlerinden hicret ettirilerek buraya yerleşen Türklerin yaşattıkları özgün gelenekleri ayrıntı ile anlatmaktan kaçınmıyor. Düzenledikleri panayırılar, kurdukları İslami usul temelli okul sistemleri hakkında tarihe ışık tutacak

nitelikte bilgiler veriyor. Büyüdüğü köyü anlatırken, Davudoğlu'nun pehlivanlığa karşı büyük ilgisi dikkatinizi celbediyor. Kendisinde hayret ve hayranlık uyandırmış pehlivanları tanıtmayı üzerine bir vecibe bilerek anlatıyor. Sık sık babasına pehlivan olma isteğini dile getirişinden, lakin babasının istemediğini ve onu kırmamak için oyalama yoluna gittiğinden, içinde kalan ukde ile bahsediyor. Kitabın ileriki bölümlerinde babasının bu tutumu sergileme nedeni tüyleri diken diken edecek türden...

Konuşmaya ilk başladığı zaman Ezan-ı Muhammediyi, salavat-ı şerifeleri ve küçük sureleri öğrenen Davudoğlu, mektep hatıraları ile eserini sürdürmekte. Abisi ile mektebe başlarlar lakin abisi okumayı sevmemektedir. Nihayetinde abisi okuldan kurtulup kendini tarlaya atarak muradına ermiştir. Davudoğlu ise her ne kadar akli hala pehlivanlıkta olsa da okul derslerinde istemeden gayet başarılıdır. Derken korktuğu başına gelir ve babası onu ibtidayı bitirdiğinde Şumnu'ya okumaya gönderir. Köy hayatını esefle geride bırakırken bir gün

¹ İstanbul Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, 1. Sınıf.

(Bu yazı Younge Academia ve İdeal Bilge Gençlik Spor ve İzcilik Kulübü Derneği iş birliğinde Prof. Dr. Hür Mahmut Yücer yönetiminde "Medeniyet Okumaları Yazarlık Atölyesi" kapsamında üretilmiştir.)

herkesin ortasında bir güreşi kaybeder ve pehlivanlık sevdasından vazgeçer. Durumu kabullenir ve Şumnu'daki medresetu'n-nüvvabın yüksek kısmını da tedris eder. Sonra Bulgaristan Başmüftülüğü tarafından ihtisas için Mısır'daki Ezher Üniversitesi İlahiyat Fakültesi (Kulliyeti Şeria)'ya gönderilir. Mısır anılarını anlatırken Davudoğlu dönemin din üzerindeki reformist hareketlerine de değinir. 1942 yılında başarıyla mezun olup ülkesine döndükten sonra muallim olarak görev yapar ve iki yıl sonra müdürlüğe tayin edilir. Daha sonra Rus ordusu Bulgaristan'a girer ve rejim değişir. Komünistler idareyi ele alırlar ve komünizmi okullarda yaymaya çalışırlar. Bu baskılara karşı mücadele veren Davudoğlu, Türkiye lehine bir casusluk örgütü kurduğu gerekçesiyle tutuklanarak Sofya'daki ağır ceza mahkemesine sevk edilir. Burada bir ay boyunca hapis hayatı süren ve elektriğe varan ağır işkencelere maruz kalan Davudoğlu, bir toplama kampında baraj inşaatı için çalıştırılır. Bir gece rüyasında kendini köyünde ezan okumak için minareye çıkarken görür ve bunu yakın bir zamanda kamptan kurtuluş olarak te'vil ederler. Reflüden muzdarib olması vesilesi ile serbest bırakılır ve ülkesine döner. Eski görevinden istifa edip öğretmenliğe başladığı zamanlarda bir yağmur duası tertip edilir ve vaiz olarak Ahmed Davudoğlu çağrılır. Tereddütle davete icabet eder ve vaaz verir. Bu vaazı sebebiyle Şumnu milis kumandanı tarafından ömür boyu hapisle tehdit edilince Türkiye'ye kaçmak ister lakin başarılı olamaz. Daha sonra pasaport temin ederek hanımı ve iki kızı ile 1949 senesinde Türkiye'ye hicret ederler. Çok büyük bir yoklukla karşı karşıya kalan Davudoğlu, imamlık ve vaizlik yapmış daha sonra Bursa / Orhangazi Müftülüğü'nde, İstanbul / Fatih ve Süleymaniye Kütüphanelerinde memurluğa tayin edilir. İstanbul İmam Hatip Okulu'nda ders vermeye başlar ve o sıralarda İstanbul Yüksek İslam Enstitüsü kurulur. Bu enstitünün öğretim kadrosu içinde yer alır ve müdürlüğe kadar terfi eder. Kitabında, bu okulda dikkatini çeken hususun, müfredat programının yeterli olmamasını ve bakanlığa ne kadar başvuru yapılırsa yapılsın neticenin değişmediğini söylüyor. 1968 yılında Diyanet İşleri Başkanlığı Konya'da müftüler için bir seminer düzenler ve Ahmed Davudoğlu da "fetva" alanında konuşmacı olarak davet edilir. Resmi nikâhtan sonra dini nikâhın da yapılmasının icap ettiğini söyler. Dinleyiciler arasına oturan bir hafiye Davudoğlu'nun konuşmasını bir teybe kaydeder ve Milliyet Gazetesi'nde harfiyen neşredilir. Anavatanında dahi kendisini ifade etme özgürlüğüne sahip olamayan Davudoğlu, laikliğe aykırı beyan ve telkinlerde bulunması gerekçesiyle mahkemeye sevk edilir. Mahkeme tarafından bir yıl ağır hapis, dört ay

Kırşehir'de zorunlu ikamet ve memuriyetten ihraç cezalarına çarptırılır. Cezalarını tamamladıktan sonra ilmi çalışmalarını evde sürdürmüştür. Kitabını vasiyeti ile noktalayan Davudoğlu İslami İlimler alanında çok kıymetli eserler telif etmiştir. Bunlardan bazıları; Sahih-i Müslim Tercümesi ve Şerhi (12 cilt), Kur'an-ı Kerim ve İzahlı Meali, Selamet Yolları (4 cilt). Yaşadığı devrin çetrefilli zamanlarında ölümü göze alarak İslam adına mücadele vermiş olan kıymetli âlim Ahmed Davudoğlu, 1983 senesinde vefat etmiş ve Eyüp Sultan Kabristanı'na defnedilmiştir.